

"GRUPP 28 %" – 28% PENSIONÄRER I HALMSTAD KOMMUN

RESULTAT FRÅN EN STUDIECIRKEL OM POLITIKERNAS UPPFATTNINGAR I ETT ANTAL SPECIFIKA FRÅGOR INFÖR VALET 2022 MED DELTAGARE FRÅN SPF OCH PRO I HALMSTAD.

INLEDNING

För att få klarhet i var partierna står i äldrefrågor så bildade vi en studiecirkel med deltagare från både PRO och SPF-seniorena och kallar oss Grupp 28 %.

I en enkät till de olika partierna i Halland ställde vi frågor om deras politik på kommunal, regional och nationell nivå. Äldrefrågor trodde vi var högt upp på dagordningen för alla politiker efter vårdskandalerna under Corona pandemin. Det har visat sig att så är det inte.

Du kan bilda dig en egen uppfattning genom att läsa partiernas svar **här**.

Vi som är 65 år och äldre utgör 28 % av väljarna i årets val. - Låt oss använda den makten!

Viktigt att Rösta 11 september!

Partiernas svar på frågor på kommunal nivå!

Fråga 1.

**Den demografiska utvecklingen i Halmstad för kommuninvånare 80 år eller äldre är en ökning på 21 % de närmaste tre åren. 90 % av hemvårdsförvaltningens kunder är 80+. Kommer du och ditt parti de kommande åren att öka Hemvårdsnämndens driftsanslag i minst samma takt som antalet äldre över 80 år ökar i Halmstad?
Socialdemokraterna har svarat.**

Det kan vi inte garantera, men anslaget ska öka. Vi måste arbeta väldigt aktivt för att förebygga så att äldre inte blir sjuka och att vi därmed inte behöver lägga så mycket ekonomi som antalet äldre ökar. Däremot kan vi lova att inte sänka skatter på bekostnad av kvaliteten i äldreomsorgen. Vi förväntar oss också stora stöd från regeringen, men det beror på vem som blir vald. Det är helt avgörande för att mäta med denna utveckling ekonomiskt.

Centerpartiet har svarat:

Det är viktigt att driftsanslaget är på en sådan nivå att vi kan bibehålla och gärna förbättra kvaliteten, således kommer vi att behöva öka hemvårdsförvaltningens budgetanslag allt eftersom vi får en åldrande befolkning. Man ska kunna åldras med värdighet i Halmstads kommun och då är det viktigt att anslagen är på en sådan nivå att äldreboenden med olika inriktning både i staden och på orterna kan drivas.

Kristdemokraterna har svarat.

Att vi har en god äldreomsorg i Halmstad är en prioriterad fråga för KD. Det vi lovar är att avsätta tillräckliga budgetmedel utefter det Hemvårdsnämnden själva uppger behövs. KD vill dessutom göra en särskild satsning på sociala besök för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre.

Vänsterpartiet har svarat:

Ja, Halmstad kommun står inför stora utmaningar de närmaste åren. T.ex. krävs 800 nya anställda/år de kommande åren för att bibehålla nuvarande kvalitet. Vi vill satsa på de förebyggande och hälsofrämjande insatserna för att personer 65+ ska kunna må bra, vara friska och förlänga tiden fram till att man ev. behöver individuella insatser som hemtjänst eller äldreboende. Vi måste utöka möjligheterna för ex träffpunkter och friskvård. Vi vill också avveckla möjligheterna för att bedriva äldreomsorg i privat regi. Våra skattepengar ska inte gå till privata bolag.

Miljöpartiet har svarat:

Miljö. Frågan om resurser till Hemvårdsnämnden är en prioriterad fråga för Miljöpartiet. Detta visar sig inte minst i att vi under innevarande mandatperiod är ett av de partier som har lagt förslag på mest driftsanslagsökningar i våra budgetförslag. Tyvärr har vi inte fått majoritet för detta. Men vi ger oss inte!

Att lova driftsmedelsökningar på 21 % de kommande åren hade varit önskvärt men tyvärr nog inte möjligt. Att öka budgeten med 21 % hade inneburit över 280mkr extra. Vi tror på ärlighet och har svårt att lova medelstildelning i den storleken vilket sannolikt även borde gälla

övriga partier som inte vill framstå som "löftesbrytare" efter valet. Men vi lovar att lyssna på alla förslag till en så stor ökning som möjligt.

Hjärta för Halmstad har svarat.

Ja. Vi tycker att det är viktigt att man på ålderns höst får leva det livet man är van vid, i så stor utsträckning som möjligt. Hjärta för Halmstad vill att äldre ska mötas med tillit och respekt och att den äldre själv har makt och inflytande över hela sin livssituation. Äldreomsorgen är en av de viktigaste framtidsfrågorna och kommunen kommer också att få ett utökat Hälso- och sjukvårdsansvar i framtiden som innebär att hemvårdsförvaltningens budget måste utökas motsvarande det behovet som finns. Vi vill också satsa på förebyggande insatser för våra äldre. Ett exempel är "satsa friskt" som var ett projekt som genomfördes under 2018 och 2019. Genom att erbjuda gratis träning under 10 veckor för personer över 79 år, så kunde vi se hur äldres psykiska och fysiska hälsa påverkades positivt inte minst när det gäller att bryta ensamheten bland vår äldre samt att satsningen innebar att man kunde senarelägga behovet av hemtjänstinsatser och inflyttning på äldreboenden.

Halmstads lokala parti:

En hållbar och mänsklig äldreomsorg måste innebära att kommunen - genom både privata och kommunala aktörer - måste jobba ikapp den demografiska utvecklingen i Halmstad och sedan följa ett utökat behov. Resurser måste tillsättas, samtidigt som man måste jobba smartare och bli en mer välskött kommun. Kommunen måste bli en god arbetsgivare som värnar och ser sin personal. Annars kan vi inte leverera den ökade volymen av tjänster som krävs. Vi behöver motiverad och erfaren personal. Vi behöver all den personal som vi har idag och fler därtill. Vi har inte råd att tappa personalen i kommunens vård- och omsorg.

Fråga 2.

Vilka konkreta åtgärder när det gäller arbetsmiljö och lönebildning kommer du och ditt parti att vidta för att kunna attrahera och behålla efterfrågad personal?

Socialdemokraterna har svarat.

Det gäller att börja från utbildningen på gymnasiet. Vi vill att de som väljer att studera till omsorgsyrken på gymnasiet ska ges praktik och anställningsgaranti inom äldreomsorgen i kommunen. Vi vill också att de erbjuds körkortsutbildning, då det är ett krav för att kunna jobba inom hemtjänsten i kommunen.

Därtill vill vi att språkutbildning genomförs för de som inte har svenska som modersmål, så att de kan förstå de äldres behov och möta dem på ett professionellt och engagerat sätt. Vi vill också fortsätta att säkerställa att alla ges möjlighet att jobba heltid och att det är norm inom omsorgen, precis som det redan är i övrigt på svensk arbetsmarknad. Dock ska vi se till att genomförandet går rätt till, att schemalagningen är sund och att personalen själva får påverka sina scheman.

Centerpartiet har svarat:

Vi vill se fler möjligheter till kompetensutveckling inom fler vårddyrken, även undersköterskor behöver en god möjlighet att utvecklas i sitt arbetsliv inom kommunen. Det är även viktigt att vi samverkar med gymnasium och högskolan i kommunen för att kunna behålla rätt kompetens i kommunen, i samma anda så är det viktigt att hålla konkurrenskraftiga löner.

Kristdemokraterna har svarat.

Vi har i år beslutat om den största löneökningen på mycket lång tid för kommunens vård- och omsorgspersonal. Utöver den ordinarie löneökningen har vi avsatt 10 miljoner kr för

ytterligare lönepåslag för dessa yrkesgrupper. Vi har infört en premiemodell där medarbetare som kan tänka sig arbeta kvar efter att man fyllt 65 år får en bonus på 75 000kr. Vill man arbeta kvar men gå ner i tjänst får man halva summan för halvtid osv. Utöver sin ordinarie lön givetvis. Premiemodellen ger inte bara mer pengar i plånboken för den som omfattas av den. Att behålla erfaren personal bidrar till trygga arbetsplatser, både gentemot kollegor och för de omsorgen finns till för. Kompetensförsörjning och arbetsmiljö är ett brett kontinuerligt arbete. Nyrekrytering är viktigt, men för oss är det lika viktigt att behålla våra kompetenta medarbetare.

Vänsterpartiet har svarat:

Svar: Det går inte att undvika frågan om kommunens metod att implementera avtalet ”heltid som norm”. Många anställda vänder sig bland annat mot de oflexibla arbetstiderna och många har avslutat sin anställning pga. detta. Det har också påverkat både verksamhet och ekonomi negativt. Vi vill att det görs satsningar på en arbetstidsförkortning riktad till arbetstagare i de tunga välfärdsyrkena. Vårt förslag är att det ska vara möjligt för arbetstagare från 62 år att sänka sin arbetstid till 82,5 %, med bibehållen lön. Vi vill ha arbetsvillkor som möjliggör att man orkar till pensionen

Miljöpartiet

Se frågan ovan, större resurser för förbättrade villkor.

Mer inflytande för arbetslagen avseende verksamhet, planering och schema.

Omtag i frågan om ”hälsoschema”

Kommunen är allt för svaga på fortbildning och kompetensutveckling. Här måste tas krafttag!

Hjärta för Halmstad har svarat.

En av de viktigaste frågorna när det gäller arbetsmiljön är att ha bra schema för personalen. Vi vill göra satsningar på såväl de äldre som på personalen, för att både den som tar del av välfärdstjänster och att personalen ska känna sig större trygghet. Om personalen har en god arbetsmiljö så är vi övertygade om att arbetsplatsen blir mer attraktiv, vilket också bidrar till färre sjukskrivningar, minskad personalomsättning, lägre kostnader och högre kvalitet. Därför vill vi inte införa "ohälsosamma" scheman. Vi vill också satsa på kompetensutveckling och möjlighet med interna karriärvägar. Vi vill också höja lönerna för vårdpersonalen och på så sätt hoppas vi kunna locka till oss fler medarbetare att fler väljer att stanna kvar, vilket i sin tur skulle minska övertid och skapa mer hållbara scheman. Duktiga medarbetare skall också premieras lönemässigt, gör man ett bra jobb så ska det synas i lönekuvertet.

Halmstads lokala parti:

Det finns inom äldreården i Halmstad en idé om att överutnyttjande av personalen skulle vara effektivt. Det är fel. Det leder snarare till fler sjukskrivningar och det driver kostnader. Risken är även att de anställda slutar och förlorad kompetens kostar pengar. Man måste välja rätt verktyg och modell för att jobba smartare med bibehållen kvalitet och god personalpolitik. Det kommer tydliga signaler från så väl ny personal inom omsorgen och från gamla trotjänare. De orkar helt enkelt inte vara kvar med de så kallade ”Hälsosamma Scheman”. När personalen säger med sorg i rösten - ”Jag har älskat mitt arbete, men nu orkar jag inte längre”, då är det något som är fundamentalt fel. Man måste ha en bra dialog för att schemaarbetet ska fungera. Vi inom Halmstads Lokala Parti vill återskapa förtroendet och genomföra följande förändringar;

- Skapa mer sammanhängande ledighet
- Återför medbestämmande
- Ha schema som är mer anpassat efter ens privata situation.

Fråga 3.

Kommer du och ditt parti tillsätta medel för att utveckla och stärka den palliativa vården och säkerställa att den är jämlikt tillgänglig?

Socialdemokraterna har svarat.

Ja, vi vill utveckla den palliativa vården ihop med regionen. Det är av vikt att alla ges rätt vård i livets slutskede. Det är en fråga om värdighet. Självklart ska den vara jämlik, precis som all annan vård ska vara i vårt land, vår region och kommun. Vi välkomnar att det kommer 10 nya palliativa platser på det nybyggda korttidsboendet.

Centerpartiet har svarat:

Centerpartiet var med och drev igenom den satsning som region Halland gjorde sommaren 2021, då vården förstärktes med en palliativ specialistläkare som finns tillgänglig dygnet runt. Det gör att sjuksköterskor i Hallands kommuner och även personalen på regionens vårdavdelningar kan få konsultation dygnet runt av en specialistläkare i palliativ och onkologisk vård. Denna funktion är viktigt att bevara och utveckla för att säkerställa den jämlika tillgängligheten på vård i livets slutskede.

Kristdemokraterna har svarat.

Att det finns en god vård i livets slutskede är inte minst en värdighetsfråga. För oss har det varit viktigt att få på plats fler korttidsplatser i kommunen. Det har funnits för få platser för att fullt ut kunna täcka behoven. I juni 2023 öppnas kommunens nybyggda korttidsboende. Vi har sedan tidigare budgeterat för de ökade kostnader som tillkommer.

Vänsterpartiet har svarat:

I regionen har Vänsterpartiet i sitt budgetförslag ökat anslaget till den palliativa vården. Palliativ vård håller också på att förändras då många lever längre med diagnoser som är "slutgiltiga". Den palliativa vården måste in tidigare för att skapa livskvalitet

Miljöpartiet har svarat:

Här krävs dessutom ett bättre samarbete mellan kommun och region

Hjärta för Halmstad har svarat.

Ja, en del i att kommunen får ett större ansvar för Hälso- och sjukvården är att också den palliativa vården sker i hemmet i större utsträckning. Ingen ska behöva dö ensam. Vi vill också utveckla den palliativa enheten på det nya korttidsboendet.

Halmstads lokala parti:

Ett sätt att säkerställa god och mer jämlik palliativ vård är att skapa rutiner och modeller för hur den palliativa vården ska fungera - både för de kommunala och privata aktörerna. Precis som inom all annan hälso- och sjukvård, måste man ständigt arbeta med att förbättra kvalitet, effektivitet och patientsäkerhet. Detta måste sedan mätas och följas upp. Ytterligare aktiviteter som vi inom Halmstads Lokala Parti förespråkar är; Samverkan måste startas för att få en gemensam syn på processen för en god palliativ vård.

- Kommunen måste erbjuda fortbildning och handledning till personal i god palliativ vård.
- Ytterligare personer med behov av palliativ vård behöver få brytpunktssamtal.
- Ytterligare verksamheter behöver tillgång till palliativa rådgivningsteam och möjlighet att erbjuda stöd till närstående och efterlevandesamtal.

Fråga 4.

Hur många äldrelägenheter/PLUSbostäder kommer du och ditt parti se till att det byggs i kommunen under mandatperioden? Ca 1356 står i kö till äldrelägenheter i juni 2022. Hur kommer ni att säkerställa att bostäderna förutom att vara fysiskt tillgängliga också är ekonomiskt tillgängliga?

Socialdemokraterna har svarat.

Upp till det kommunala stöd som redan ges så inför nu den socialdemokratiska regeringen ett investeringsstöd för PLUSbostäder. Det innebär att fler kan byggas och att hyrorna på bostäderna blir lägre. Vi vill också att vårt kommunala bostadsbolag HFAB hjälper till och bygger PLUSbostäder, upptill den privata marknaden. På så sätt säkerställer vi att det förblir PLUSbostäder långsiktigt.

Centerpartiet har svarat:

En exakt målsättning är svår att peka ut, men för centerpartiet är det väldigt viktigt att det byggs fler PLUSbostäder. Vi vill verka för att bygga fler PLUSbostäder ute i våra orter så att man kan bo kvar i sin hembygd på ålderns höst. Genom så kallad dubbel markanvisning kan vi motivera och skapa incitament för byggherrar att bygga både i centrum och på orterna. Genom att även jobba med ombyggnad av äldre hyreshus till PLUSbostäder så kan hyrorna hållas nere på delar av plusbostadsbeståndet.

Kristdemokraterna har svarat.

Genom att vi nyligen antagit en ny Översiktsplan är det nu äntligen möjliggjort att bygga plusbostäder! Det måste inte vara kommunen själv som bygger. Vi välkomnar även andra aktörer. Politiskt har vi infört ett subventionssystem för plusbostäder. Om en aktör vill bygga plusbostäder står kommunen för kostnaderna för gemensamhetsutrymmen och boendevårdar, som ska finnas enligt konceptet plusbostäder. Det är mycket svårt att ge konkreta besked kring hyresnivåer. Främst på grund av de kraftigt höjda priserna på byggmaterial. Givetvis eftersträvas rimliga hyror.

Vänsterpartiet har svarat: Vi tycker att äldrelägenheter är en mycket bra alternativ boendeform mellan ordinärt boende och äldreboende. Vi menar att det behövs fler äldrelägenhetsområden med närhet till hemtjänstlokal, fritidsverksamhet och matsal. Många äldre upplever ensamheten som ett stort problem, och vi måste skapa boendeformer som motverkar detta.

Äldrelägenheter är ju inte längre en biståndsinsats som faller inom förvaltningens verksamhet. Vi menar dock till skillnad från en del andra partier att detta inte bara kan lösas av bostadsmarknaden. Vi vill i detaljplaner att det konkret planeras för äldrelägenheter. HFAB bör ges i uppdrag att fortsätta skapa lägenheter inriktade för äldre i samarbete med kommunens verksamheter. HFAB bör få i uppdrag att bygga billiga lägenheter. För att kunna nå detta bör kommunens vinstkrav på bostadsbolaget minska.

Miljöpartiet har svarat:

Antalet nya lägenheter måste vara det samma som behovet. I nuläget måste vi se till att de 1356 som står i kö får tillgång till äldrelägenheter/plusbostäder så fort som det är möjligt, men vi måste också se till att bättre prognostisera framtida behov. Annars riskera vi att komma i samma läge framöver med långa köer. Dessutom löser ju byggande av äldrelägenheter stora

delar av det problem vi har med behov av boende för yngre t.ex. barnfamiljer som kan flytta in i de boende frigörs.

Frågan om rimliga hyror är komplicerad. Vi har svårt att styra allt själva som kommun, - Riksdag och privata hyresvärdar måste också ta ansvar i denna fråga. Det vi kan göra som kommun är att anvisa mark med rimligt pris samt medverka till att det som byggs är byggt på ett effektivt och smart sätt med låga livscykelkostnader men med tillräcklig tillgänglighetsstandard. Ett stort hot mot möjligheten till rimliga hyror är de idéer på fri hyressättning och drivs på riksnivå av en del partier. Detta kan innebära att vi i en utbuds/efterfrågans situation får kraftigt höjda hyror med nuvarande läge med långa köer.

Hjärta för Halmstad har svarat.

Vi kommer fortsätta det framgångsrika arbetet som startades tillsammans med pensionärsorganisationerna när hemvårdsförvaltningen hade invånardialoger. Vi vill skapa plusbostäder som är en lägenhet där man kan bo hela livet. Det kan vara en del av ett vanligt flerbostadshus, där det finns gemensamhetslokaler och en värd samt digitala möjligheter till exempelvis vård och sensorer som möjliggör ett självständigt liv. Vi tycker det är viktigt att man planerar för plusbostäder i hela kommunen och att det är en del av bostadsförsörjningsprogrammet. Vi vet att de flesta vill bo kvar på i samma område som man alltid har bott även på ålderns höst, då måste det finnas alternativ att flytta till. På så vis frigörs också villor till barnfamiljer, vilket blir en positiv flyttlåda för kommunen. Eventuella subventioner kommer att gå specifikt till kostnaderna för gemensamhetslokaler och värdar. Det är viktigt att hyresrätterna har bra hyror så det blir möjligt för pensionärer att flytta dit.

Halmstads lokala parti:

Vi inom Halmstads Lokala Parti kommer att verka för att det kommer att byggas äldrelägenheter/plusbostäder - både i privat regi och genom HFAB - i den takten så att kön snarast kommer ner i en mer rimlig nivå än idag. De äldre kan inte vänta. Äldrelägenheter/plusbostäder skall byggas inte bara i de centrala delarna, utan även på orterna utanför centrum. Ambitionen är att man skall kunna bo kvar i det området man bott i innan man är i behov av en äldrelägenheter/plusbostad. För att bostäderna skall bli ekonomiskt tillgängliga - för de som har behov av det - så bör HFAB ta en mer aktiv roll i att bygga och minska kön, men samtidigt måste krav ställas på de privata aktörerna. De privata aktörerna bör inte bara få bygga på anvisad mark - som är mer ekonomiskt fördelaktigt - utan de måste ta ett större samhällsekonomiskt ansvar. Det kan göras genom detaljplans- och mer kvalitativa upphandlingsprocesser.

Fråga 5.

Kommer du och ditt parti att införa avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer över 65 år och unga upp till 19 år?

Socialdemokraterna har svarat.

Ja! Det förutsätter dock att vi vinner i alla val. Det är en samfinansiering som vi kommit överens om i Halland. Regeringen kommer att skjuta till pengar för fri kollektivtrafik för unga på sommaren om de vinner valet. Därutöver behöver vi i kommunen och regionen skjuta till pengar och det kommer vi att dela på. Vi är överens och vill införa detta i alla Hallandskommuner och det ska gälla resor i hela Halland! Förändringen sker något år in på mandatperioden förutsatt att vi vinner valet i de tre instanserna. Om vi inte vinner på alla nivåer så får vi se över hur vi måste ändra i vårt förslag. Ambitionen är att det oavsett ska ske förbättringar i den riktning vi fastslagit.

Centerpartiet har svarat:

Det har vi inga planer på, vi tror att det är viktigare att använda de skattemedel detta hade kostat till den kommunala kärnverksamheten, exempelvis äldreboenden på orterna, plusbostäder och en stärkt personalförsörjning.

Kristdemokraterna har svarat.

Vi ger inget löfte om helt avgiftsfri kollektivtrafik. Det hade kostat ytterligare någonstans mellan 5-10 miljoner som då behöver tas från någon annat. Vi prioriterar primärt att skattemedel ska gå till vård, skola och omsorg framför annat. Vi står dock bakom det befintliga subventionssystemet. Idag erbjuds alla över 75 år avgiftsfri kollektivtrafik alla helger och stora delar av vardagarna. Dock inte just de tider när det är som högst restryck. Till exempel när elever ska ta bussen till skolan.

Vänsterpartiet har svarat: Utbyggd och tillgänglig kollektivtrafik är en av våra stora lokala frågor. Vi prioriterar fria resor dygnet runt för unga upp till 19 år, samt pensionärer. Vi tycker också att färdtjänstens taxor ska likställas med annan lokaltrafik.

Regionen gick föregående år med över 1 miljards överskott, och Halmstad kommun med 285 miljoner. Vänsterpartiet vill att pengarna för nästa verksamhetsår används, och inte "läggs i skattkistan". Både region och kommunen har redan en mycket god soliditet.

Miljöpartiet har svarat:

Vi kan inte lova fullständig avgiftsfri kollektivtrafik för alla dessa grupper under mandatperioden.

Det finns ett par angelägna kollektivtrafikfrågor att jobba med i nuläget.

- De höga taxorna
- Tätare turer, utvecklingen de senaste åren är glesare turer vilket vi starkt har motsatt oss.
- Tillgänglighet, (på och avstigning samt tillgänglighet ombord på tåg o buss.)
- Bättre möjlighet för byten mellan olika trafikslag.
- Möjlighet att ta med cykel ombord.

Med utgångspunkt av detta kommer vi ligga på för stora anslagsökningar till kollektivtrafiken.

Men vi kan inte lägga alla pengar på att avgiftsfri kollektivtrafik för 0-19 och 65+. Om vi lägger alla ökade driftsanslag på avgiftsfrihet är risken stor att vi går bakåt i övriga frågor. Vi kan tänka oss att ha avgiftsfri kollektivtrafik för de mest angelägna grupperna bland unga och äldre. Tror dock inte att vi kommer så långt som att alla får avgiftsfrihet om vi ska bevaka övriga behov.

Hjärta för Halmstad har svarat.

Vi vill ha gratis kollektivtrafiktrafik för äldre över 70 år. Fria bussresor i hela kommunen är en tydlig hälsosatsning som ger piggare, rörligare äldre, vilket på sikt innebär mindre beroende av hemtjänst, och ett mer självständigt liv. Vi vill också att alla gymnasieelever som är folkbokförda och går på en skola i Halmstads kommun har rätt till sommarlovskort till och med det skolår eleven fyller 20 år. Vi tycker att det är en bra satsning på ungdomarna som lättare kan ta sig till sommarjobb, sommarskola eller aktiviteter.

När inför ni förändringen? Så fort som möjligt, dvs. 2023

Halmstads lokala parti:

JA, Vi har i våra vallöften valt att införa avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer över 66 år alla dagar i veckan och oberoende tid på dygnet. Förslaget vill vi verkar för att genomföra snarast efter valet.

Kommentar:

Av de 10 partier som tillfrågades har inte Moderaterna, Sverigedemokraterna och Liberalerna svarat.

Partiernas svar på frågor på riksdagsnivå

Fråga 1.

Kommer du och ditt parti att göra det möjligt för kommuner att anställa läkare?

Socialdemokraterna: Ej svar

Moderaterna: Ej svar

Sverige demokraterna:

Svensk äldreomsorg ska vara trygg. Kommunen har ett ansvar att tillgodose en god vård och omsorg om de äldre. Lagstödet i att anställa läkare inom äldreomsorgen gör att våra äldre istället hamnar på akuten, tidvis många timmar. Inte minst Coronapandemin tydliggjorde utmaningen i att omsorgen saknar den medicinska kompetensen fullt ut. Vi behöver stärka omsorgen och är initialt positiva till att utreda frågan för att därefter ta ställning.

Centerpartiet: Ej svar

Liberalerna: Ej svar

Kristdemokraterna:

Ja. Det arbetar vi redan för genom riksdagsmotioner

Vänsterpartiet:

Ja. Vi vill se långsiktiga satsningar på vårdpersonalen. Staten ska ta ett nationellt grepp för att förbättra vårdpersonalens arbetsvillkor genom t.ex. högre löner, fler anställda och förkortad arbetstid med bibehållen lön. Det ska göras genom höjda anslag till hälso- och sjukvården och höjda statsbidrag.

Miljöpartiet:

Nej. Nackdelarna förefaller överväga fördelarna för en sådan ordning. I samband med arbetet med förslag till ny äldreomsorgslag tillfrågades många olika instanser, t ex patientorganisationer, chefer och professionsföreträdare. I princip var ingen instans positiv till att kommuner skulle ha möjlighet att anställa läkare. Läkarna själva var väldigt negativa till förslaget av flera anledningar. Några av de anledningarna var att det kommer att vara svårt att rekrytera läkare till mindre orter vilket innebär att man kommer att vara beroende av kostsamma hyrläkare. En annan är att det kommer att vara svårt att ersätta läkaren vid semester, kompledighet och andra typer av ledigheter.

Fråga 2.

Kommer du och ditt parti att säkerställa att Sverige kan utbilda och rekrytera fler geriatriker?

Socialdemokraterna: Ej svar

Moderaterna: Ej svar

Sverige demokraterna:

Ja. Tyvärr har det varit brist på specialister inom allmänmedicin och geriatriker under större delarna av 2000-talet. Med tanke på en åldrande befolkning och att behoven ökar för varje år ser vi ett stort behov av att säkra tillgången. För att uppmuntra fler att söka sig till läkarlinjen och arbeta på landsbygden har vi föreslagit en utredning som ska titta på ett system med reducerad studieskuld men generellt behöver arbetsvillkoren också förbättras för att folk ska stanna kvar i yrket.

Centerpartiet: Ej svar

Liberalerna: Ej svar

Kristdemokraterna:

Ja, vi har förslag om detta i motion till riksdagen.

Vänsterpartiet:

Ja. Vi vill stärka den medicinska kompetensen genom krav på specialistutbildning i geriatrik, eller annan jämförbar kompetens, för de läkare som arbetar inom äldreomsorgen. Varje äldreboende ska ha en fast och namngiven läkarkontakt knuten till verksamheten. Den geriatriska sjukvård som bedrivs i Sverige i dag är framför allt specialistvård men det behövs också geriatrisk primärvård. Den geriatriska kompetensen inom primärvården och i den allmänmedicinska specialistkompetensen behöver öka.

Miljöpartiet:

Fler geriatriker är ett måste när vi ser på den demografiska förändringen vi står inför med allt fler äldre. Vi anser även att ett generellt kunskapslyft behövs inom hela hälso- och sjukvården inte bara inom geriatrik utan även gerontologi.

Fråga 3.

Kommer du och ditt parti att ta bort övre åldersgränser i de nationella screeningsprogrammen?

Socialdemokraterna: Ej svar

Moderaterna: Ej svar

Sverige demokraterna:

Ja, vi har föreslagit att man bland annat tar bort den övre åldersgränsen vid screening för livmoderhalscancer men också att mammografi ska erbjudas till kvinnor över 74 år.

Centerpartiet: Ej svar

Liberalerna: Ej svar

Kristdemokraterna:

Ja, vi föreslår i riksdagsmotion en borttagen gräns för screening för mammografi.

Vänsterpartiet:

Ja. Vi vill t.ex. se en avgiftsbefriad tillgång till mammografi utan övre åldersgräns. Ungefär hälften av alla fall av bröstcancer upptäcks vid screening med mammografi och tre fjärdedelar av tumörerna upptäcks hos kvinnor 55 år eller äldre. Två av tre fall i ålderskategorin 40–74 år upptäcks tack vare screening. Vänsterpartiet har tillsammans med regeringen infört avgiftsfri mammografi i hela landet för kvinnor mellan 40 och 74 år. Mot bakgrund av att medellivslängden ökat och flertalet av de förändringar som hittas bland de äldre kvinnorna är just cancer som behöver behandlas kan det finnas skäl att se över rekommendationerna.

Miljöpartiet:

Miljöpartiet har inte tagit ställning i den frågan men menar att screeningprogrammen bör ses över. Det behandlades bland annat i en kommittémotion *Ett rikare liv för äldre*: ”En särregel som behöver ses över är screeningprogrammen som görs för att upptäcka vissa sjukdomar. I takt med ökad medellivslängd kan screeningsprogrammets åldersgränser behöva ses över. Även tillförsäkra att ny forskning finns med i bedömningarna. I det fall det inte finns tillräckligt med forskning att tillgå bör inte människor uteslutas från screeningprogram”.

Fråga 4.

Kommer du och ditt parti att kräva att alla läkemedelsbolag som levererar receptbelagda läkemedel ingår i läkemedelsförsäkringen?

Socialdemokraterna: Ej svar

Moderaterna: Ej svar

Sverige demokraterna:

Vi kan se ett behov av ett heltäckande och för patienten tydligare system för ersättning till följd av skador vid användning av läkemedel samt att de läkemedelsbolag som levererar receptbelagda läkemedel ingår i läkemedelsförsäkringen. I övrigt följer vi frågan om patientförsäkringen.

Centerpartiet: Ej svar

Liberalerna: Ej svar

Kristdemokraterna:

Det är bra för såväl patienter som läkemedelsföretag om avtal finns med läkemedelsförsäkringen. Ur vårt perspektiv är det därför önskvärt att alla läkemedelsföretag ingår i läkemedelsförsäkringen men eftersom läkemedelsförsäkringen inte är ett statlig utan ett privaträttsligt avtal är det svårt för staten, och politiker, att ställa sådana krav.

Vänsterpartiet:

Ja. Det krävs för att läkemedel ska nå de i behov på ett säkert och tryggt sätt.

Miljöpartiet:

Miljöpartiets synpunkter i denna fråga har framför allt fokuserat på att vi vill att alla läkemedel ska tillverkas på ett miljövänligt sätt och med mänskliga rättigheter i fokus oavsett var i världen de är tillverkade.

Fråga 5.

Kommer du och ditt parti att säkerställa att äldreforskning får en ökad andel av medel vid tilldelning av forskningsfinansiering?

Socialdemokraterna: Ej svar

Moderaterna: Ej svar

Sverige demokraterna:

Ja. Sverigedemokraterna delar bland annat PRO:s uppfattning att det är problematiskt med bristen på kunskap om äldres sjukdomar trots att forskningen kommit en bit på väg. I och med ökningen av andelen gamla i samhället kommer vi behöva prioritera detta område.

Centerpartiet: Ej svar

Liberalerna: Ej svar

Kristdemokraterna:

Ja, vi har redan föreslagit detta i vårt förslag till budget i riksdagen.

Vänsterpartiet:

Vi har inget sådant förslag i dag. Däremot ser vi behov av en kompletterande forskning baserad på skilda samhällsbehov, såsom att kunskap behöver förstärkas inom det geriatriska området.

Miljöpartiet:

Vi ställer oss bakom detta förslag.

Fråga 6.

Kommer du och ditt parti att skärpa socialtjänstlagen så att det allmänna ska tillförsäkra seniorer Goda levnadsvillkor och inte enbart som det är idag en skälig levnadsnivå.

Socialdemokraterna: Ej svar

Moderaterna: Ej svar

Sverige demokraterna:

Sverigedemokraterna har drivit förslaget om en ny äldreomsorgslag som ska utformas som en rättighetslag vilket innebär att kommunerna får högre krav på sig att tillgodose att en viss typ av bestämda insatser. Det som den 4 § beskriver som skälig levnadsnivå skulle i den nya lagen bli ”goda levnads villkor”.

Centerpartiet: Ej svar

Liberalerna: Ej svar

Kristdemokraterna:

Vi har inte lämnat förslag om ändringar i socialtjänstlagen i den delen men kommer överväga det när det nya förslaget prövas i riksdagen.

Vänsterpartiet: Ja. Äldre ska ha goda levnadsvillkor. Alla ska kunna åldras med värdighet i trygg förvissning om att man får den vård man behöver och att ens behov blir tillgodosedda. Vänsterpartiets mål är en jämlik äldreomsorg. För att nå dit behöver äldreomsorgen och kommunerna tillföras tillräckliga resurser, arbetsvillkoren för äldreomsorgens personal förbättras och vinstintressena i äldreomsorgen tas bort.

Miljöpartiet:

Vi menar liksom utredningen att när det gäller ändringen till Goda levnadsvillkor för äldre behöver det analyseras i förhållande till alla andra grupper som är aktuella för socialtjänst.

Partiernas svar på frågor på regional nivå.

Fråga 1.

Kommer du och ditt parti att införa äldremottagningar med personal som har geriatrisk kompetens på regionens vårdcentraler?

I så fall när?

Socialdemokraterna svarar:

Ja det kommer vi. Det måste ges som uppdrag i vårdval Halland och kan ske senast 2024.

Moderaterna svarar:

Moderaterna har varit med och infört äldremottagningar på flera av regionens vårdcentraler och vi ser gärna att konceptet sprids till fler. Vi ser gärna att äldremottagningar har geriatrisk kompetens, men det är upp till varje vårdcentral att själv bestämma hur de bemannar sina mottagningar.

Sverigedemokraterna svarar:

Ja! Det är frågor som vi tydligt driver i Region Halland. Som ett led i att kunna ge våra äldre en vård och omsorg som präglas av trygghet, kontinuitet och lättillgänglighet vill vi ha fler äldremottagningar och tillse att det finns särskilt utbildade med god kompetens inom geriatrik hos vårdpersonalen.

Region Hallands äldre och sköra ska tillförsäkras den vård de behöver och förtjänar. Vi har en växande andel äldre i regionen. De tillhör ofta en patientgrupp som har komplexa vård- och omsorgsbehov och som tar en större del i anspråk av alla vårdresurser. Vi ser det därför som angeläget att öka den geriatriska kompetensen ute i vårdverksamheterna och av vikt att vårdpersonal därmed ges kompetenshöjande utbildning i detta.

I så fall när? Så snart vi får mandat att genomföra det.

Centerpartiet svarar:

Med en ökande åldrande befolkning är det en väg att gå för att samla kompetens och det som finns är uppskattat. Vi tycker att det är viktigt att kunna få rätt hjälp på din närmaste vårdcentral. En flaskhals är bristen på geriatrisk kompetens så först skulle det behövas fler ST-tjänster inom området. Fortbildning av de som redan är anställda skulle kunna gå fortare att få på plats. Det behövs också verksamhetsnära forskning för att utveckla den geriatriska kompetensen. Resan kan då i alla fall påbörjas under nästa mandatperiod och komma en god bit på väg.

Liberalerna svarar:

Ja det är en fråga vi drivit sedan 2014, helt ensamma. Har noterat att fler partier visat intresse i detta val. Geriatrisk kompetens blir svårare och det är inte brist på vilja utan att det har utbildats för få. Är stor brist.

I så fall när? Två finns redan idag i Fjärås och Laholm som startats på personalens initiativ. Vi vill ge en stimulanspeng för att fler ska öppna.

Kristdemokraterna svarar:

Ja. Äldremottagningar finns redan idag i två kommuner. Kristdemokraterna vill att det finns äldremottagningar, med kompetenser så som äldresjuksköterskor, i varje kommun.

Vänsterpartiet svarar:

Med en ökande åldrande befolkning är det en väg att gå för att samla kompetens och det som finns är uppskattat. Vi tycker att det är viktigt att kunna få rätt hjälp på din närmaste vårdcentral. En flaskhals är bristen på geriatrisk kompetens så först skulle det behövas fler ST-tjänster inom området. Fortbildning av de som redan är anställda skulle kunna gå vidare att få på plats. Det behövs också verksamhetsnära forskning för att utveckla den geriatriska kompetensen. Resan kan då i alla fall påbörjas under nästa mandatperiod och komma en god bit på väg.

Miljöpartiet svarar:

Det är redan möjligt inom vårdvalet om någon vill erbjuda äldremottagningar. Framförallt behövs utvecklat samarbete mellan vårdcentralerna och den kommunala sjukvården. Vi vill se geriatrisk men även gerontologisk kunskaphöjning inom så väl primärvården som inom den hälso- och sjukvård som ges på våra sjukhus.

Fråga 2.

Vilka konkreta åtgärder när det gäller arbetsmiljö och lönebildning kommer du och ditt parti att vidta för att kunna attrahera och behålla efterfrågad personal?

Socialdemokraterna svarar:

Satsningar på kompetensutveckling, betald vidareutbildning, ökad grundbemanning och riktade lönesatsningar.

Moderaterna svarar:

Bristen på vissa personalgrupper är en utmaning hela Sverige delar. Vi vill satsa mer på att finansiera vidareutbildning i stället för att rekrytera från andra regioner och på så sätt flytta runt personalbristen. Vi vill även satsa på scheman som ger tid till återhämtning och ett tillgängligt ledarskap så att man alltid ska ha en chef att vända sig till. Vi tror dessutom att Hallands goda rykte och vår höga vårdkvalitet gör oss till en attraktiv arbetsgivare.

Sverigedemokraterna svarar:

Personalen är det viktigaste vi har, att de har en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor är avgörande för om vi ska kunna behålla den personal vi har och samtidigt kunna attrahera nya. Det är också avgörande för en god och trygg vård för våra invånare.

Vi måste få fler medarbetare i vården, underbemanning leder till stress och riskerar skapa ohälsa. Man ska inte bli sjuk av att arbeta inom vården i Region Halland.

För att kunna behålla erfarna medarbetare måste kunskap och erfarenhet också löna sig.

Som arbetsgivare har Region Halland ett ansvar för att motivera personalen, erbjuda kompetensutveckling och karriärmöjligheter. När personal vidareutbildat sig måste det även ge genomslag i lönekuvertet. Kunniga medarbetare med lång erfarenhet slutar när löneskillnaden mellan dem och nyutexaminerade nästintill är obefintlig.

Personalen måste få tid för återhämtning och vi behöver därför hitta arbetstidsmodeller som möjliggör det. Ett förslag från oss som fullmäktige tagit beslut om var att införa form av veckoslutstjänstgöring, vilket är ett steg i rätt riktning och som vi hoppas se resultat av.

Vi har även föreslagit slopade karensavdrag för vårdanställda, en jämlik ob-ersättning. Vi har år efter år föreslagit att undersköterska ska få samma ob som sjuksköterska.

Centerpartiet svarar:

Vi behöver göra något åt sjukhusen så att de är ändamålsenliga och funkar för både personal och patienter. Vårdpersonalen behöver ha tillräckligt med arbetskamrater så att vi inte behöver hyra in dyr personal. Istället för att hyra personal vill vi höja lönerna så att vi inte ligger lägre än omgivande regioner. Vi vill också införa 6-timmars arbetsdag med bibehållen lön så att personalen hinner återhämta sig och ha ett liv vid sidan av arbetet. Idag betalar väldigt många kvinnor för sin egen arbetstidsförkortning när de inte orkar jobba heltid. Karensdagen måste bort och personalen ska ha mer att säga till om. Bort ska även all onödig administration som äter tid och orsakar stress. Det är också viktigt att kompetensutveckling och fortbildning funkar.

Liberalerna svarar

Det är en fråga vi jobbar ständigt med. OB tillägg har höjts. Vårt förslag om växeltjänstgöring, man jobbar två veckor dagtid på t.ex. en vårdcentral och två veckor skift på sjukhuset har väckt intresse. Viktigt att lyssna på personalen vad gäller schemaläggning. Det är också viktigt att man kan göra karriär utan att bli chef eller administratör.

Kristdemokraterna svarar:

Kristdemokraterna är för att regionen ska erbjuda specialistutbildning för sjuksköterskor med bibehållen lön. Det gäller också förlossningspersonal. Vi vill även att så kallade utbildningsanställningar under specialistutbildning ska prövas för att öka tillgången på kvalificerad personal liksom införandet av karriärtjänster för klinisk forskning för att stimulera vårdpersonalens kompetensutveckling.

Vänsterpartiet svarar:

Vi behöver göra något åt sjukhusen så att de är ändamålsenliga och funkar för både personal och patienter. Vårdpersonalen behöver ha tillräckligt med arbetskamrater så att vi inte behöver hyra in dyr personal. Istället för att hyra personal vill vi höja lönerna så att vi inte ligger lägre än omgivande regioner. Vi vill också införa 6-timmars arbetsdag med bibehållen lön så att personalen hinner återhämta sig och ha ett liv vid sidan av arbetet. Idag betalar väldigt många kvinnor för sin egen arbetstidsförkortning när de inte orkar jobba heltid. Karensdagen måste bort och personalen ska ha mer att säga till om. Bort ska även all onödig administration som äter tid och orsakar stress. Det är också viktigt att kompetensutveckling och fortbildning funkar.

Miljöpartiet svarar:

Det behövs flera åtgärder såsom tillräckligt många anställda så att de som jobbar orkar, slopad karensdag, förkortad arbetstid, högre och jämställda löner och attraktivare scheman. MP har lagt fram på nationell nivå ett omfattande paket med förslag för att förbättra arbetsmiljön och lönebildningen. Vi anser att staten behöver ta ett större ansvar för vårdens finansiering. I paketet ingår ökade resurser för att möjliggöra en höjning av löner. Ökade resurser till återhämtningsbonusen. Återhämtningsbonusen var ett förslag som MP drev igenom i regeringsställning där enheter kan ansöka om pengar från Socialstyrelsen för att förbättra arbetsmiljön, förslag kan t ex vara en ny arbetstidsmodell. Ytterligare delar i paketet är att skärpa arbetsmiljölagstiftningen så att det går att utdöma vite inte bara som idag vid brister i den fysiska arbetsmiljön utan även vid brister i den sociala och organisatoriska

arbetsmiljön. Dessutom vill vi ha en nollvision på arbetsrelaterad ohälsa. Så klart ska detta mål gälla alla arbetsplatser men vi vill att hälso- och sjukvården ska gå före. Sist men inte minst behöver vi satsa på sjukvårdens chefer och ser gärna att de får en utbildning som påminner om skolans rektorsutbildning.

Fråga 3.

Kommer du och ditt parti att inrätta fler tjänster för geriatriker?

Kommer du och ditt parti att inrätta fler ST-tjänster och av dem några med inriktning geriatrik?

I så fall när?

Socialdemokraterna svarar:

Ja, vi vill utöka den geriatriska kompetensen på framförallt vårdcentralerna. Ja vill vi inrätta fler ST-tjänster och ser positivt på att flera av dem är med inriktning geriatrik.

I så fall när? När så är möjligt

Moderaterna svarar:

Moderaterna är beredda att se över behovet av att inrätta fler tjänster för geriatriker. I dagsläget är det inom specialistvården upp till varje klinik att själva avgöra hur många ST-tjänster och inom vilka specialiteter det finns behov.

Inom primärvården vill vi fortsätta att höja budgeten för ST-tjänster i allmänmedicin, även om dessa tjänster inte är inom specialiteten geriatrik är det många av våra allmänläkare som har särskild geriatrisk kompetens.

Sverigedemokraterna svarar:

Ja. Tyvärr har det varit brist på specialister inom allmänmedicin och geriatrik under större delen av 2000- talet. Med tanke på en åldrande befolkning och att behoven ökar för varje år ser vi ett stort behov av att säkra tillgången. För att uppmuntra fler att söka sig till läkarlinjen och arbeta på landsbygden har vi som parti föreslagit en utredning som ska titta på ett system med reducerad studieskuld. Men generellt behöver arbetsvillkoren förbättras för att man ska vilja stanna kvar i yrket. Ja. Se svar på fråga 2. **I så fall när?** Så snart vi får mandat.

Centerpartiet svarar:

Vi vill ha fler AT-, BT och ST-tjänster och har haft med det i gemensamma budgetar redan nu. Vi har dock i tidigare budget inte öronmärkt vilka tjänster det ska gälla.

Liberalerna

Om det fanns sådana att anställa, absolut men bristen är stor i hela Sverige.

Se svar fråga 2. **I så fall när?** Se svar på fråga 2.

Kristdemokraterna svarar:

Kristdemokraterna vill stärka den geriatriska kompetensen, och även sprida äldremottagningar till samtliga kommuner. Huruvida vi kommer att inrätta fler tjänster för geriatriker och ST-tjänster med inriktning geriatrik – är en fråga för professionen.

Vänsterpartiet svarar:

Vi vill ha fler AT-, BT och ST-tjänster och har haft med det i gemensamma budgetar redan nu. Vi har dock i tidigare budget inte öronmärkt vilka tjänster det ska gälla.

Miljöpartiet svarar:

Se fråga 1. Det handlar inte bara om fler geriatriker utan att kunskapen om äldre ska vara bred inom alla delar av hälso- och sjukvården.

Fråga 4.**Kommer du och ditt parti att ta bort övre åldersgränser för den cancerscreening som idag görs i regionen?****Socialdemokraterna svarar:**

Vi har motionerat om att ta bort den övre åldersgränsen när det gäller bröstcancer. Vi diskuterar frågan med våra nationella kontakter angående dessa frågor.

Moderaterna svarar:

Den övre åldersgränsen för cancerscreening är fastställd av socialstyrelsens riktlinjer. Vi i Halland har ingen anledning att göra en annan bedömning än socialstyrelsen. Däremot är Moderaterna beredd att göra en nationell översyn över åldersgränsen.

Sverigedemokraterna svarar:

Ja. Det är en också en fråga som partiet har lyft i riksdagen om att bland annat ta bort den övre åldersgränsen vid screening för livmoderhalscancer, men också att mammografi ska erbjudas även till kvinnor över 74 år.

Centerpartiet svarar:

Ja, vi vill att de tas bort uppåt och jobbar med det på riksplan där vi vill att Socialstyrelsen tar bort gränserna. Vi vill också få bort att det idag finns olika åldersgränser i våra regioner. Alla ska ha rätt till jämlik vård oavsett ålder, klass, kön eller var i landet man bor.

Liberalerna svarar:

Det är en fråga vår riksdagsledamot Barbro Westerholm drivit hårt. Varför sluta screena vid 74 år? Vi hoppas det ska gå att hitta en bred majoritet så att även de över 74 år som vill får komma på screening.

Kristdemokraterna svarar:

Kristdemokraterna vill att de kvinnor som så önskar ska få screening för bröstcancer, och att de män som så önskar ska få PSA-prov.

Vänsterpartiet svarar:

Ja, vi vill att de tas bort uppåt och jobbar med det på riksplan där vi vill att Socialstyrelsen tar bort gränserna. Vi vill också få bort att det idag finns olika åldersgränser i våra regioner. Alla ska ha rätt till jämlik vård oavsett ålder, klass, kön eller var i landet man bor.

Miljöpartiet svarar:

Se svar på samma fråga i enkäten om rikspolitik.

Fråga 5

Kommer du och ditt parti att, införa avgiftsfri kollektivtrafik för pensionärer över 65 år och unga upp till 19 år? Kommer ni att göra det möjligt för unga och pensionärer att resa mellan de halländska kommunerna avgiftsfritt med buss och tåg alla dygnets tider?

Socialdemokraterna svarar:

Ja. **I så fall när?** Under kommande mandatperioden under förutsättningar att vi leder majoriteten i region och kommun.

Moderaterna svarar:

Man får inte glömma att du som resenär redan bara betalar halva biljettpriset. En helt avgiftsfri kollektivtrafik skulle innebära nedskärningar inom vården eller höjd skatt. Dessutom anser vi att det är orättvist att de på landsbygden som inte har samma tillgång till kollektivtrafik ska finansiera gratis resor för de som bor i staden. I slutändan är det upp till varje kommun att bestämma vilka så kallade tillköp (såsom fria resor för 65+) respektive kommun gör.

Sverigedemokraterna svarar:

Det är viktigt att alla har möjlighet att leva ett aktivt liv, kunna röra sig i och mellan kommunerna, ta del av aktiviteter och möjlighet att umgås med andra. Det ger en ökad livskvalitet. Äldre med låg pension eller unga utan inkomst ska kunna ha ett aktivt liv med social gemenskap.

Allt handlar dock om prioriteringar. I regionen har vi exempelvis valt att prioritera sjukvården för våra invånare och att satsa på våra medarbetare. Som det är idag har vi valt att istället driva den frågan kommunalt. Flera kommuner har också infört avgiftsfri kollektivtrafik i olika former.

Centerpartiet svarar:

Ja, det är något vi brinner för och vill ha så fort som möjligt. Vi driver frågan kontinuerligt i både våra kommuner och i regionen. Vi vill ha en kraftigt utbyggd, och på sikt avgiftsfri kollektivtrafik för alla grupper. Det möjliggör bland annat att man kan bo och leva på landsbygden på samma villkor som i staden. Kollektivtrafiken är också ett mycket viktigt verktyg för att möta klimathotet.

Liberalerna svarar:

Det är en fråga för kommunerna. Enligt det avtal som finns ska kommunerna stå för alla kostnader som uppstår om man sänker eller gör något avgiftsfritt. Även vilken åldersgrupp de gäller beslutar kommunerna om.

Det är i så fall ett kommunalt beslut. Men skulle bli mycket dyrt. Ingen kommun, vad vi vet, har visat intresse för sådana resor. Kostnaden skulle ju då konkurrera med budgeten för äldreomsorg, skolor osv. **I så fall när?** Se ovan.

Kristdemokraterna svarar:

Kristdemokraterna har under mandatperioden bidragit till arbetet med den nya zonindelningen, vilket ska göra det mer enklare att resa kollektivt. Vår ambition är att vi ska ha en mer tillgänglig kollektivtrafik för såväl buss som tåg i hela länet. Därför prioriterar vi exempelvis Markarydsbanan, HNJ-banan och Väst kustbanan. För de kommuner som vill, så finns det möjlighet att införa avgiftsfri kollektivtrafik.

Vänsterpartiet svarar:

Ja, det är något vi brinner för och vill ha så fort som möjligt. Vi driver frågan kontinuerligt i både våra kommuner och i regionen. Vi vill ha en kraftigt utbyggd, och på sikt avgiftsfri kollektivtrafik för alla grupper. Det möjliggör bland annat att man kan bo och leva på landsbygden på samma villkor som i staden. Kollektivtrafiken är också ett mycket viktigt verktyg för att möta klimathotet.

Miljöpartiet svarar:

Kollektivtrafikresor ska vara prisvärda. För att kunna få bättre turtäthet och linjesträckning behövs ökad andel skattefinansiering, lägre andel från biljetter. Idag är fördelningen upp till 60% intäkter från biljetter och ca 40% via regionskatten, där vill vi göra en förskjutning till ökad andel från skatten. Miljöpartiet står bakom att erbjuda barn och ungdomar ett sommar kort med fria resor inom Halland, för att ge ökade möjligheter till sommarjobb och en aktiv fritid oavsett föräldrarnas plånbok. Vi står inte bakom avgiftsfritt generellt eftersom det skulle innebära försämringar i kollektivtrafikens kvalitet. Det är heller ingen vinst ur miljö- eller folkhälsosynpunkt att locka resande från gång och cykel till kollektivtrafiken.